

עורכת: ענבר בן-יאיר (משגב)

מידעון (ניוזלטר) מספר 376: מאי 2025 (1)

חדשות האיגוד

מתכננות ומתכננים יקרים.ות,

פעילות ההעשרה המקצועית שלנו נמצאת במלוא התנופה. תודה לרבים.ות כל כך שנרשמו לערב העיון המשותף לנו ולאגף האסטרטגי במינהל התכנון בנושא: "תכנון לעירוניות טובה במאה ה-21: המקרה של נורדהאון, קופנהגן", [ניתן לצפות בו בערוץ היוטיוב של האיגוד](#).

יום העיון הבא שלנו מתוכנן ל- 5 ביוני 2025, בין השעות 16:00-19:00 ויתקיים במתכונת של יום עיון פרונטלי, במוזיאון הטבע בתל אביב, בשיתוף עם המארג - התכנית הלאומית להערכת מצב הטבע בישראל. פרטים נוספים בקרוב.

בהזדמנות זו אנו מבקשות להזכיר כי נשמח מאוד לקבל הצעות ויוזמות לערבי עיון (מקוונים וגם פרונטליים) ולסיורי שישי בנושאים מקצועיים שונים. את ההצעות ניתן לשלוח למייל של האיגוד igudm1@gmail.com.

אנו מזכירות את החשיבות שבחברות בארגון המקצועי של כל העוסקים והעוסקות בתחום תכנון עיר ואזור. הרשמה/חידוש חברות ניתן לבצע [כאן](#). כדי להישאר מעודכנות ומעודכנים בשלל הפעילויות והאירועים של האיגוד, אנו ממליצות לעקוב אחרינו [בעמוד הפייסבוק שלנו](#) וכן באתר האיגוד.

📍 בציפייה לחזרתם בשלום ובמהרה של כל החטופים והחטופות.

תמי ורחל

מה היא עירוניות טובה במאה ה-21?

ההקלטה עלתה!

סיכום ערב העיון המקוון #30

יוזמת האגף האסטרטגי של מינהל התכנון, לילי שולמן, רוני בר וטל אלסטר

מה היא עירוניות טובה במאה ה-21?

מאת: חדווה פיניש, סגנית יו"ר איגוד המתכננים

מה היא עירוניות טובה במאה ה-21?

כ-140 משתתפים התכנסו לדון בשאלה זו, בערב העיון שהתקיים ב-27 באפריל 2024, ביוזמה ובשיתוף האגף האסטרטגי של מנהל התכנון יחד עם איגוד המתכננים.

לילי שולמן וטל אלסטר הציגו את מקרה הבוחן של שכונת נורדהאון (Nordhavn), הבולטת לדעת רבים מאנשי המקצוע כדוגמה לעירוניות מוצלחת במאה ה-21 בהיבטי קיימות, איכות המרחב הציבורי, קישוריות לאמצעי תחבורה ואיכות חיים עירונית גבוהה לצד צפיפות עירונית גבוהה.

המקרה העלה כי אחד הכלים להצלחת התכנית היה שימוש במסמכי התכנית באופן גמיש, על ידי שילוב של הוראות מרשמיות ותפקודיות-מחייבות - למשל, עיגון סטטוטורי של קוד בינוי של תמהיל שימושים בקומת הקרקע, מול גמישות יחסית בין שימושים שונים. נקודה נוספת מעניינת שעלתה כמרכיב בהצלחת הפרוייקט קשורה לניהול תהליך התכנון והביצוע, על הקמת תאגיד שמתפקד כבעל קרקע ויזם - ובו נציגים של הממשלה, המגזר הפרטי, העירייה והמגזר העסקי. התאגיד אחראי, מראשית תהליכי התכנון, על פיתוח ויישום התכנית ופועל למטרות רווח כך שההכנסות מושקעות לטובת פיתוח תשתיות.

בעקבותיהם דן פאנל המגיבים, בהנחיית **רוני בר** ממינהל התכנון ובהשתתפות **יובל אדמון**, יו"ר המינהלת לפיתוח מפרץ חיפה; **אביעד מור**, מנהל פרויקטים ראשי בקרן ריאליטי **ואריאל גושן** מגושן אדריכלים, על מידת

הרלוונטיות של מקרה הבוחן הדני למציאות הישראלית. במהלך הדיון, שנערך בהשתתפות הקהל, עלה הצורך החשוב להגדיר לכתחילה מה היא איכות עירונית טובה בישראל, וכן דובר על ההבדלים בין ישראל לדנמרק וקופנהגן בכל הקשור למערכת התכנון וכלי התכנון. כך, נדונו הגמישות הפחותה במערכת התכנון הישראלית, ההבדלים בסמכויות הרשות המקומית, אופי מסמכי התכנון וכן דובר לא מעט על תרבות ניהולית - או העדר תרבות ניהולית בישראל - שמאפשרת מערכת מעקב ובקרה הדוקה אחר יישום תכנון.

בנוסף דובר על ההבדל באוכלוסיות היעד של פרוייקטי הדיור, כאשר האתגר התכנוני בישראל הוא הצורך באספקת דיור ותעסוקה ועיקר המענה הוא לאוכלוסיות ממעמד סוציו אקונומי נמוך, דבר שמתבטא למשל בצורך בבנייה צפופה וגבוהה, לעומת פרוייקט הדיור היוקרתי במקרה הבוחן של נורדהאון.

המשתתפים בירכו על המהלך החשוב של מינהל התכנון ונכונותו לבצע מחקרים העוסקים בשאלת העירוניות הטובה ועל קיום מפגשים, בהשתתפות קהל רחב, לדיון במסקנות. אין ספק כי ערב העיון הנוכחי ממחיש את החשיבות בקיום דיונים אלו ומחדד את הצורך בהמשך לימוד וחקר הנושא.

להקלטה

מה הדיבור

תוכן על תכנון

מה הדיבור: תוכן על תכנון

מדור חדש, שיציג בלוגים, ערוצים, פודקאסטים, וכל מה שחשוב בתכנון, והפעם:

שרות בכיכרות: מרחב ודמוקרטיה בישראל

בעריכת טולה עמיר

דמוקרטיה ומרחב הם לכאורה שני מושגים נפרדים, האחד רעיוני והשני פיזי. אולם, ההפגנות הנרחבות שפרצו בעקבות הרפורמה המשפטית, מלחמת חרבות ברזל ושלל נושאים נוספים, הציפו מחדש את שאלת הקשר בין המושגים ואת שאלת הבעלות והפעולה הרעיונית במרחב הציבורי.

החיבור בין שני הנושאים הללו נבחן על ידי מתכננות ומתכננים, חוקרות, מורות מרצות ומטפלים שמציעים דיונים שונים בקשר בין המרחב והרעיון הדמוקרטי. המאמרים בספר מפנים זרקור למגוון מרחבים וקבוצות הפועלות במרחב ולקני המידה של ייצור המרחב, כאשר הנחת היסוד היא שהתשובה להתכה היא בפעולת התכנון.

שרות בכיכרות

מרחב ודמוקרטיה בישראל

בעריכת טולה עמיר

חלק מהכותבות התמקדו במרחבי מחאה מרכזיים ובתפקיד הפעולה הפיזית והוירטואלית במרחב, כפי שעולה במאמר **הכוריאוגרפיה של המחאה** של טלי חתוקה ובמאמר **מחאה למלחמה למחאה** של אפרת בלומנפלד-ליברטל.

כותבות נוספות בחנו מוקדי מחאה משניים ומקומיים, כמו נגה קידר במאמרה **יש סדק בכל מה שקיים**, ושלי כהן ב. במאמרה **אדריכלות ומחאה: מהתנגדויות אלטרנטיביות להתעוררות פוליטית בקרב זרם מרכזי באדריכלות**

כותבות אחרות עסקו במגוון מרחבים פיזיים וספציפיים. מאיסה תותרי פאח'ורי במאמר **האתנוקרטיה המרחבית בישראל**, הדס צור ב **היפר-דמוקרטי וחסר סובלנות: המרחב הציבורי באזור של מגוון חברתי עמוק** וחזוי לבנה, במאמרה **תופעות לא-מוסדרות**. מאמרים אחרים עוסקים בבסיס הרגשי של המרחב והשימוש בו לביטוי רעיונות או לייצור תהליכים, כמו המאמר **מחיקה והיעדר כביטוי אנטי-מונומנטלי של חשיבה פשיסטית בישראל** של אמנון בר אור וגבי בוניט, המאמר **כיסוי התנגדות: מרחבי סף בבניין התל אביבי המשותף** של ענת גולדמן או המאמר **העיר כמרחב מטפל** של ליהי עין גדי ורונית דוידוביץ.

כותבות אחרות מציעות תפיסה חלופית או מרחב עתידי: טליה לוי רוזנבוים במאמר **שיבוש בשירות האידאולוגיה** ודקלה יזהר ודפנה מתוק במאמר **לדמיין מרחבים דמוקרטיים**. לקינוח מציעה טולה עמיר סיפור דמיוני על אפשרות לשימוש במרחב התת-קרקעי במאמרה **מנהרות זולוטוב**.

הכותבות בספר מתייחסות לאופן בו מתקיימת הדדיות בין המרחב והמשתמשים בו. השינוי הנעשה במרחב - מלמטה למעלה על ידי המשתמשים בו - יוצר את שמו של הספר, אשר מאזכר את אירועי "שרים בכיכר" בערבי יום הזיכרון וממחיש כיצד נטועה הדמוקרטיה בלב האנשים ובמרחב ואיך מקיימים אותה ונאבקים עליה אל מול המחנק הגובר כאן ובמקומות אחרים.

טולה עמיר היא אדריכלית, בעלת משרד לאדריכלות (וסבתא!). בוגרת לימודי אדריכלות בלונדון ותואר שני בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה באוניברסיטת תל אביב. מנחה בבית הספר לאדריכלות ע"ש עזריאלי באוניברסיטת תל אביב. אוצרת, עורכת וכותבת בנושאי אדריכלות ומרחב בישראל.

לפרטים נוספים

שימו לב! באתר האיגוד ישנו מדור דרושים. ובו מתפרסמות מודעות שעשויות להיות רלוונטיות עבורכם, עבור קולגות ומתכננים צעירים.

יש לכם משרה רלוונטית למתכננים. ות?

לפרסום מודעת דרושים, יש לפנות למזכירות האיגוד במייל, עם ציון פרטי המשרה המלאים <igudm1@gmail.com

לצפייה במשרות המוצעות כעת, היכנסו לקישור:

ללוח המשרות

מעורבות, עדכונים, קולות קוראים, כנסים ואירועים

לצפייה בכל האירועים ליחצו למטה על

[see entire message](#)

כנס

כנס דוקומומו ישראל 2025

מעבר למודרניזם: מבט חדש על מורשת הקיבוץ -

אדריכלות תכנון ונוף

הפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים, הטכניון

הכנס יעסוק בצורה מחקרית בהיסטוריה האדריכלית, התכנונית והנופית של הקיבוץ כמורשת חברתית-יישובית מודרנית, ויציע דיון מבוסס מחקר באתגרי התכנון של החיים במורשת זו לנוכח תהליכים כלכליים-פוליטיים משתנים מחד ומאורעות שבעה באוקטובר 2023 מאידך.

13 עד 14 במאי 2025

הפקולטה לתכנון ובינוי ערים בטכניון, חיפה

לפרטים נוספים

הוספה ליומן:

בתים מבפנים 2025

תל אביב - יפו

בתים מבפנים הוא אירוע ארכיטקטורה המתקיים בעיר תל אביב אחת לשנה.

במשך סוף שבוע ארוך נפתחים עשרות מבנים לביקורים, סיורים ודיונים: בתים פרטיים, מבני ציבור וממשל, בתי תפילה וגינות, ומתקיימות פעילויות לילדים בנושאי בנייה – הכל חינם!

מטרת האירוע היא לשפוך אור על הסביבה הבנויה ולעודד מעורבות אזרחית בנושא המשפיע על חיי כולנו.

15 עד 17 במאי 2025

רחבי תל אביב

לפרטים נוספים

הוספה ליומן:

פסטיבל

קיץ וחצי - כנס לרשויות המקומיות בנושא היערכות להתחממות

אוניברסיטת תל אביב

התחממות המרחב ואירועי חום קיצוני הם האתגרים המרכזיים של שינוי האקלים באזורנו הכנס מציע הזדמנות ייחודית להיפגש עם אתגר החום ברשויות ולהתעדכן בפתרונות מעשיים וחדשניים, ולחזק שותפויות מקצועיות במטרה להוביל תהליכים מקומיים משמעותיים.

יום חמישי, 15 במאי 2025, 16:00-08:00

לפרטים והרשמה

הוספה ליומן:

יום פתוח

עכשיו זה הזמן לחולל שינוי במרחב הציבורי ולסלול את הדרך להתפתחות אישית ומקצועית.

ההרשמה לתואר שני בעיצוב אורבני M.Urb.Des.

בבצלאל בעיצומה

בואו להירשם למסלול עיר ונוף או למסלול שימור

ומורשת.

התכנית מפגישה סטודנטיות וסטודנטים מתחומים שונים עם תכנים אקטואליים וסוגיות אורבניות דחופות במרחב הישראלי במסגרת פלטפורמה אקדמית לניהול שיח וידע על העיר העכשווית בארץ ובעולם צומת תיאורטי ומקצועי לדיון בסוגיות עיצוביות ותכנוניות בעיר.

יום שני, 19 במאי 2025, 17:30

הרצל 119, תל אביב

לפרטים והרשמה

הוספה ליומן:

 <p>יפן באביב+אקספו Image © Expo Osaka 2025</p>	 <p>צפון יפן+אקספו</p>	 <p>יפן בשלכת</p>
<p>יפן בחופשת "שבועות" +אקספו 2025 - 10 או 15 ימים צפון יפן בחופשת "סוכות" +אקספו 2025 - 15 ימים עם אדריכל אריה קוץ</p> <p>מיכל בדש דגני אדריכלות + עיצוב + טיולי איכות michal@badash.co.il 03-5341212 052-2513951</p>	 <p>קופנהגן+ב'אז+אוסלו</p>	 <p>שטוקהולם + הלסינקי</p>
<p>לחץ לפרטים 052-2513951 michal@badash.co.il קבוצות קטנות הוצאה מוכרת הנחה לחברי איגוד המתכננים בישראל</p>		